

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/164/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200477
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8818200477.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 01 Bratislava p r o t i žalovanému: V. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. E. XXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, o zaplatenie 1.475,24 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4Csp/20/2018-57 zo dňa 10.07.2018 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1.inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti a v tejto časti konanie z a s t a v u j e .

M e n í rozsudok vo výroku III. o trovách konania tak, že žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov prvoinštančného konania.

Žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.004,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.004,- Eur od 06.09.2015 až do dňa zaplatenia, a to všetko mu povoľuje uhradiť v 40-eurových mesačných splátkach, splatných vždy každého 30-teho dňa toho ktorého mesiaca, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok. II. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol. III. Žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 36,12%, o výške trov konania bude rozhodnuté prvostupňovým súdom osobitným rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že spotrebiteľskú vec a uzavretú dohodu o urovaní podrobil preskúmaniu aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných podmienok. Konštatoval, že sa jedná o formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako zvýhodnenie spotrebiteľa poskytovaním „nadštandardných“ služieb. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa však žalobca iba snažil obísť ustanovenia o najvyššej prípustnej odplate za spotrebiteľský úver, ako aj judikatúru súdov týkajúcu sa úroku z úveru v rozpore s dobrými menami a ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch týkajúce sa uvedenia skutočného údajá RPMN. Aj napriek skutočnosti, že žalobca si v tomto konaní neuplatnil nárok z predmetnej Dohody o poskytovaní služieb, je potrebné uviesť, že jej uzavretie ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere malo vplyv na ďalšie náležitosti zmluvy, pričom uzavretie dohody jednoznačne skreslilo údaj o RPMN v neprospech spotrebiteľa. Zároveň čo do absencie údajov požadovaných Zákomom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 06. 2016 sp.zn. 7Sžo/61/2015 a ďalšie. Osobitne poukázal na zmluvnú podmienku uvedenú v článku

8. SANKCIE, bod 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 30. 03. 2015. Z obsahu predmetného bodu vyplýva, že ide o text upravujúci záväzok dlžníka platiť zmluvnú pokutu v konkrétnej presne špecifikovanej výške. Súd tento text hodnotí ako predtlačенý vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohol do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty zasiahnuť dlžník. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Sankcia vo forme zmluvnej pokuty, uvedená v neprehľadnom texte zmluvy v bode 8.1 písanom drobným písmom, nenapĺňa zákonnú požiadavku písomného dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter dojednania a začlenenia v texte právneho úkonu, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si spotrebiteľ zvolí určitú formu záväzku, avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. Zároveň je potrebné uviesť, že Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi neobsahovalo údaj o zmluvnej pokute, ako sankcia za omeškanie sa v uvedenom formulári uvádza úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne. Spotrebiteľ je tak zo strany dodávateľa zavádzaný a môže sa mylne domnievať, že jedinou sankciou za omeškanie je práve úrok z omeškania. Uvedené ustanovenie jednoznačne spochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku v prípade omeškania. Neprimeraná je aj výška zmluvnej pokuty 14,6% ročne za stavu, kedy sadzba zákonného úroku z omeškania sa pohybuje okolo hodnoty 5% ročne. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pozostávajúcich z nákladov za zasielanie upomienok, výziev, pokusu o zmier pred začatím súdneho konania, žalobca nepreukázal zaslanie týchto upomienok ani reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním pohľadávky. Pokiaľ ide o odmenu za úkon právnej služby za zaslanie zmierného žalovanému, žalobca síce predložil predmetné tlačivo, avšak nepreukázal jeho zaslanie žalovanému. Nepreukázal, že zmier bol odoslaný, že sa dostal do dispozície žalovaného, že žalobca skutočne predmetný úkon vykonal a nešlo iba o dodatočne vytvorený formulár. Žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie. Úhrady žalovaného predstavovali sumu 130,- Eur. Žalovaného tak súd zaviazal na úhradu nesplatenej istiny v sume 1.004,- Eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania. Preto ho súd prvej inštancie zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,05% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 1.004,- Eur od 06. 09. 2015 (Oznámenie o zosplatnení doručené dňa 20. 08. 2015, pričom splatiť mal dlh žalovaný do 15 dní od doručenia) do zaplatenia. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 06. 09. 2015 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,05 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5,05 % ročne. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na sociálnu a finančnú situáciu žalovaného, súd mu povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach.

3. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1, 2 v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.). Žalobcov úspech tak predstavoval 68,06 % a neúspech 31,94 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36,12 % ($68,06 - 31,94 = 36,12\%$), pričom uvedenú náhradu mu súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 24. 08. 2018 prostredníctvom jeho právnej zástupkyne a odvolanie bolo doručené súdu prvej inštancii dňa 06. 09. 2018. Žalobca dal odvolanie proti výroku II. a výroku III. a poukázal na zrejmu nesprávnosť v oblasti záverov súdu prvej inštancie, nakoľko medzi návrhom na uzavretie zmluvy a jeho akceptáciou nie je žiadny skutočný rozdiel. Žalobca akceptoval návrh žalovaného v nezmenenej výške. Súd prvej inštancie ku svojim záverom dospel na základe „zmeny“ v oblasti výšky RPMN úveru, ktorá však vyplýva priamo zo zákona - uvedené závery vyplývajú tiež z toho, že ostatné údaje zmluvy sú z obsahového hľadiska totožné. V bode 5. formulára žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sa uvádza údaj o hodnote RPMN, ktorý je s ohľadom na údaje uvedené v žiadosti predpokladaná RPMN za úver, presný údaj o RPMN je uvedený v bode 6 ako RPMN za úver. RPMN úveru je možné určiť až po jeho schválení. Táto hodnota je v bode 6. uvedená presne. Pre výpočet RPMN majú totiž význam tieto údaje: suma úveru, celkové náklady, dátum splatnosti prvej splátky, dátum vyplatenia úveru a dátum splatnosti každej

splátky. Žalobca pri uzatváraní zmluvy postupoval správne, keď „zmenil“ práve uvádzanú náležitosť - výšku RPMN úveru. Obdobné právne závery prezentoval pri svojej rozhodovacej činnosti napríklad Krajský súd v Trenčíne v uznesení sp.zn. 5Co/839/2015. Závery konajúceho súdu o iluzórnej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť, dosiahnuť ukončenie dohody o poskytnutí služieb nie sú na mieste, nakoľko dohoda obsahovala možnosť výpovede v prípade, ak dlžník o poskytnutie služieb nemal ďalej záujem, pričom samotná skutočnosť, že môže byť ukončená na základe dohody strán je bez právneho významu. Možnosť ukončenia dohody je uvedená v sekcii III. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA, ktorá okrem iného obsahuje zánik dohody z dôvodu zániku alebo splnenia záväzkov zo zmluvy, dohody strán, výpovede, atď. Zo záverov súdu prvej inštancie vyplýva, že v súvislosti s posúdením účinku smernice na predmetný prípad je nutné brať zreteľ na to, že zákon stanovil prísnejšie podmienky než samotná smernica, pričom výklad smernice by v uvedenom prípade znamenal výklad „contra legem“. Konajúci súd vo svojej argumentácii vôbec nereflexuje zložitú otázku v korelácii so zmenami v oblasti vnútroštátneho práva, ako aj s „exkurzom“ do úniijného práva, kedy sa vnútroštátny súd zaoberal uvedenou otázkou aj z eurokonformného hľadiska, pričom skutočnosti, ktoré boli vyvedené následne predstavujú podstatnú zmenu aj v oblasti slovenského právneho poriadku. Žalobca odkázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci III. ÚS 666/2016. Súd prvej inštancie formalisticky a arbitrárne pristupuje k výkladu Smernice. Preto navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok zmenil tak, že žalobe v tejto časti vyhovie a žalovaného zaviazal k povinnosti náhrady trov konania žalobcu v celom rozsahu.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený žalovanému dňa 30. 08. 2018. Následne dňa 26. 09. 2018 mu bol zaslaný rovnopis odvolania a výzva na vyjadrenie.

6. Podaním doručeným Krajskému súdu v Prešove dňa 27. 03. 2019 na základe žiadosti pozostalých bol pripojený do spisu úmrtný list žalovaného, ktorý zomrel v priebehu odvolacieho konania dňa 17. 03. 2019. Zároveň bolo do spisu pripojené uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5D/108/2019; Dnot 60/2009 zo dňa 09.05.2019, ktorým bolo konanie o dedičstve zastavené. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že poručiteľ nezanechal žiaden majetok. Súdny komisár vykonal vyhladávanie na katastrálnom portály podľa mena, priezviska a dátumu nariadenia poručiteľa za účelom zistenia, či je poručiteľ evidovaný ako vlastník nehnuteľného majetku. Poručiteľ ako vlastník nehnuteľného majetku nebol identifikovaný. Súdny komisár taktiež vykonal v elektronickom systéme bánk lustráciu toho, či na meno poručiteľa nie je evidovaný účet v banke. Podľa protokolu o výsledkoch lustrácie v elektronickom systéme bánk nebol na meno poručiteľa evidovaný účet žiadnej z lustrovaných bánk. Dňa 24. 04. 2019 si do dedičského konania prihlásil pohľadávku vo výške 18,- Eur Krajský súd Bratislava, justičná pokladnica z titulu právoplatného platobného rozkazu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 3Ro/108/2009. Notár zastavil konanie podľa ust. § 187 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP). Notár zároveň konštatoval, že v danom prípade by ako dedičia zo zákona v prípade dedenia boli povolávaní súrodenci poručiteľa a ich deti. Uznesenie o zastavení konania pre nemajetnosť nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 06. 2019 ako vyplýva z doložky právoplatnosti (č.l. 92 spisu).

7. Odvolací súd doručil prostredníctvom právnej zástupkyne žalobcu žalobcovi fotokópiu úmrtného listu žalovaného aj uznesenie sp.zn. 5D/108/2019 na vedomie s tým, že dal možnosť sa žalobcovi v lehote 10 dní vyjadriť, či trvá na podanom odvolaní proti rozsudku. Podanie bolo doručené právnej zástupkyňi žalobcu dňa 30.10.2019. Žiadne podanie zo strany žalobcu odvolaciemu súdu do spisu doručené nebolo.

8. Podľa ust. § 63 ods. 1, 2 C. s. p., ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

9. Podľa ust. § 66 C. s. p., ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

10. Stranami podľa ust. § 60 C. s. p. sú žalobca a žalovaný. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 C. s. p.). Smrť fyzickej osoby má podľa § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka za následok stratu spôsobilosti mať práva a povinnosti a tým aj stratu procesnej subjektivity. Odvolací súd v súlade s ust. § 63 C. s. p. skúmal, či môže v konaní pokračovať s dedičmi žalobcu. Pod pojmom dedič v zmysle § 460 Občianskeho zákonníka a §

63 ods. 2 Civilného sporového poriadku nemožno rozumieť každého, komu svedčí niektorý z dôvodov dedenia ani toho, kto bol síce spôsobilý dedič a dedičstvo neodmietol, ale v skutočnosti z dedičstva nič nenadobudol. Dedičom je iba ten, kto na základe právoplatného rozhodnutia súdu dedičstvo alebo jeho časť skutočne nadobudol. Ak dedičské konanie po poručiťelovi skončí jeho zastavením pre nemajetnosť, niet dediča. Bez hmotnoprávnej sukcesie nemôže v sporovom konaní nastať ani procesné nástupníctvo. Ak žalovaný v priebehu konania zomrel a konanie o dedičstve po ňom bolo právoplatne zastavené pre nemajetnosť, nemôže odvolací súd v konaní pokračovať so súrodencami poručiťela a ich deťmi z dôvodu, že nie sú jeho dedičmi a nie sú teda naplnené podmienky uvedené v ust. § 63 ods. 2 C. s. p.

11. Strata procesnej subjektivity strany sporu bez právneho nástupcu je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania v zmysle § 161 ods. 2 C. s. p., ktorý zaťažuje celé konanie a vedie k zastaveniu celého konania, t. j. nielen konania o odvolaní, preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t. j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby žalobcu v prevyšujúcej zrušiť a konanie v tejto časti zastaviť. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV 7/2013, ktoré bolo uverejnené v časopise zo Súdnej praxe č. 45/2014.

12. Rozhodovanie o náhrade trov konania má miesto tam, kde proti sebe stoja sporové strany. V dôsledku úmrtia žalovaného došlo k zániku jeho procesných práv a povinností, ktoré neprešli na jeho potenciálnych dedičov, nakoľko dedičské konanie bolo zastavené pre nemajetnosť. V tejto situácii nemožno priznať náhradu trov konania žalobcovi z dôvodu, že chýba druhá sporová strana. Preto odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku III. o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného konania (§ 396 ods.1 v spojení s ust. § 257). Z rovnakých dôvodov rozhodol odvolací súd o trovách odvolacieho konania tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.